

Alder: Jeg maa dog ønske at give den ærede Minister et Svar. Jeg kan ikke sige, at han egentlig har løst Tvivlen, skøndt jeg ikke kan nægte, at han har sagt overmaade Meget. Naar han for det Første har erkjendt, at Søder kunne beklæde Dommersæder her i Landet, men dog har imod, at de beklæde en enkelt Domstol, saa har han støttet det paa saa svage Grunde, at jeg rigtignok ikke kan gaae ind derpaa. At en Søde ikke skulde kunne beklæde et Dommersæde om Løverbagen, er en Paastand, som jeg virkelig ikke veed, hvorledes jeg skal opfatte; thi der staaer i den samme Grundlovsparagraph, som jeg har paaberaabt mig, for ved en tidligere Leilighed at hævde, at Søden selvfølgelig ikke kan udbringe sig nogen borgerlig Byrde, at Ingen kan udbringe sig nogen Borgerpligts Opfyldelse paa Grund af sin Troesbekjendelse, og at en Søde, der var ansat som Dommer, ikke skulde ville dømmes om Løverbagen, anseer jeg for hørende til de fuldstændige Umuligheder. At han ikke kan figurere i Provsteretten, er fuldkommen naturligt i mange Tilfælde, men vistnok ikke i alle. Han vil ikke kunne det, hvor der er Tale om at bedømme en reent geistlig Virksomhed. Hvor det altsaa er Præsten, der er Dommer, kan Søden ikke udføre Functionen, men hvor han er tilkaldt som civil Dommer, troer jeg, han i mange Tilfælde kan dømmes; hvor der er Tale om andre Forhold end geistlige, troer jeg, at han maa kunne dømmes. Mit Argument med Hensyn til den collegiale Ret var kun et Argument, der støttede sig paa Befolkningens Betragtning af Forholdet. — Med Hensyn til, om Befolkningen skulde finde sig i at see Søden være Dommer, vide vi jo, at Befolkningens Mening sees igjennem den vedkommende Ministers fordomsfulde eller fordomsfrie Briller. Den Minister, der selv har den Mening, at der ikke er noget Stødenbe deri, vil finde, at Befolkningens Mening er stemmende med hans, og den Minister, der har den modsatte Mening, vil troe, at Befolkningen deler den. Det gaaer hermed, som et Mindretal i Udvalget om Valgmenighedsloven sagde: Under en velvillig Regjering, jeg vil sige under en Regjering der hævder Religionsfriheden, vil Søden blive Dommer, naar

der findes passende Capaciteter, og under en fordomsfuld Regjering vil han ikke blive det. Jeg støtter mig imidlertid til, hvad der blev sagt under Grundlovsforhandlingen, hvor det blev udtalt, at det fulgte af sig selv, at Søderne ikke kunde have Embeder, der stod i særlig Berøring med Folketirken, men Andet vilde man ikke udtale sig om, thi der vilde Forholbenes Magt gjøre sig gjældende og den fortsatte Kjærlighed til Friheden blive herskende. Men jeg kan ikke undlade endnu engang at fremhæve, at det er den Slags Ting, man først seer, naar de prøves. Ligesom de Christne, hvor Loven tillader Søden at blive Dommer, gjerne vælge ham dertil, troer jeg, at de med den samme Glæde, naar den jødiske Dommer buede noget, vilde see ham beklæde Dommersædet og modtage Eden af dem. Derfor fremhævede jeg, hvad der er skeet i Udlandet, hvor man har Erfaringen for sig, hvor man har ansat een Søde, og efterat have fundet sig vel derved, ansat flere; det er ikke alene skeet i det frie, catholske Frankrig, men ogsaa i det temmelig bigotte England. Jeg skal tage den ærede Ministers Svar til Indtægt, at han ikke kan see, at der er Noget til Hinder for, at en Søde kan beklæde et Dommersæde; men jeg ønskede nok at faae lidt Mere at vide om det specielle Tilfælde, der er forekommet, ikke for dette specielle Tilfældes Skyld, thi de specielle Tilfælde bryder jeg mig aldrig om ved saadanne Leiligheder, men for Principets Skyld. Vil den ærede Minister bevare det Spørgsmaal, om en Søde kan constitueres paa en Herredsfogeds Contoir og der fungere som Ene-dommer? Det almindelige Spørgsmaal, at Søden kan være Dommer, veed jeg, maa besvares bekræftende, da jeg selv er Dommer; men det er mig specielt om at gjøre at vide, hvorledes den ærede Minister opfatter det Spørgsmaal, jeg reiste. En motiveret Dagsorden er mig ved denne Leilighed ikke tilstrækkelig, og Sessjonen er saa langt fremrykket, at der ikke er Leilighed til ved et Lovforslag at faae Thingets Mening sat igjennem; men dersom er jeg fuldstændig overbevist, at hvis det kun er det, der skulde have noget Stødenbe, at Søden som Dommer maa modtage Eden, vil jeg faae det store Fleertal af Folkethinget med